

ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.L4@regeringskansliet.se.

Ort datum
Stockholm 2025-02-07

Vår referens
Lise-Lotte Argulander

Dnr
Ju2024/02233

Utökade registerkontroller vid anställning i kommun (Ds 2024:24).

Företagarna har beretts möjlighet att svara på remissen om utökade registerkontroller för anställda inom kommun och lämnar följande synpunkter.

I en rättsstat är det en principiell utgångspunkt att den som har avtjänat sitt straff har sonat sitt brott mot samhället. När då en arbetsgivare vill kontrollera om en arbetssökande eller anställd har begått brott kan det därför upplevas som en förlängd reaktion som går utöver straffet och även som ett hinder för en återanpassning eller återgång till samhället. Att ha en anknytning till arbetsmarknaden minskar dessutom risken för återfall i brottslighet. Därför bör det finnas en restriktivitet i användandet av registerkontroller som ska motiveras med särskilda skäl. Företagarna anser att utredningen i stort har avvägt dessa för- och nackdelar på ett bra sätt.

Sammanfattning av förslaget

Utredningen föreslår att kommunerna genom en ny lag ska få författningsstöd för att kunna göra registerkontroll av den som erbjuds anställning för att utföra vissa insatser i hemmet åt äldre eller personer med funktionsnedsättning. Likaså när det gäller personer som ska erbjudas anställning inom barnomsorg och skola.

Kontrollerna som får göras i dag omfattar brotten mord, dråp, grov misshandel, människorov, sexualbrott, grovt rån och barnpornografibrott, när det gäller personal inom barnomsorg och skola. Utredningen föreslår en utvidgning av de uppgifter som kontrollerna får omfatta till även omfatta uppgifter om grovt barnfridsbrott, sabotage mot blåljusverksamhet, involverande av underårig i brottslighet, brott mot narkotikastrafflagen, brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, vissa brott mot vapenlagen samt brott mot terroristbrottslagen.

Vidare föreslår utredningen att i syfte att upprätthålla ett skydd för kommunal verksamhet och för att möta upp ett skyddsbehov som inte når upp till den kvalificering som gäller enligt säkerhetsskyddslagen, ska en kommun få besluta om registerkontroll vid anställning till befattningar som är kritiska för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag. Vid bedömningen av om en befattning är kritisk ska särskilt beaktas att befattningen utgör en sådan funktion eller medför sådana befogenheter som kan orsaka en skada som är betydande. Även kommunala bolag, stiftelser och föreningar föreslås få genomföra sådana registerkontroller. Registerkontrollen föreslås omfatta att uppgifter hämtas från belastningsregistret och misstankeregistret samt sådana uppgifter som behandlas hos Säkerhetspolisen med stöd av lagen om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalogens område eller lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter. Registerkontrollen ska utföras av Säkerhetspolisen.

Uppgifter som framkommer vid denna kontroll får dock endast lämnas ut efter en prövning av uppgifternas relevans, en prövning som ska göras av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden. Uppgifter som framkommer föreslås omfattas av samma sekretesskydd som gäller vid en säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen.

Företagarnas inställning

Företagarna har inget att invända mot förslagen som är väl utredda och tyvärr nödvändiga.

Förslagen omfattar endast kommunala verksamheter och kommunala bolagsverksamheter, stiftelser och föreningar. Förslaget berör inte privat näringsverksamhet även om dess verksamhetsområde är inom barnomsorg, hemtjänst och skola.

Företagarna anser att en framtida utredning skulle kunna omfatta privat verksamhet för att undersöka om det även kan vara möjligt att privat verksamhet inom vissa områden kan tillåtas att vid behov utföra registerkontroll liknande den som utredningen nu föreslår inför anställning av nya personer.

Pernilla Norlin

Samhällspolitisk chef

Lise-Lotte Argulander

Näringspolitisk expert